

Referat

Fra møte i VKMs hovedkomité

Dato: 28.02.2024, kl. 9-16

Sted: Digitalt (Teams)

Møteleder: Inger-Lise Steffensen

Deltakere:

Hovedkomiteen: Inger-Lise Steffensen, Gaute Velle, Marianne Stenrød, Johanna Bodin (vara for Monica Sanden, Trine Husøy (fra kl. 12), Håvard Steinshamn, Tor Atle Mo (vara for Bjørnar Ytrehus), Elisabeth Madslie, Taran O. Skjerdal, Espen Rimstad, Helle Katrine Knutsen, Tor Strand (kl. 11-14), May-Guri Sæthre, Hugo de Boer.

Sekretariatet: Harald J. Gjein, Merethe Aasmo-Finne, Hilde Mellegård, Danica Grahek-Ogden, Anne-Grethe Danielsen, Barbara Bukhvalova, Tanya Kristiansen, Daniel Flø, Anne Marthe Ganes Jevnaker, Inger Therese Laugsand Lillegaard, Kristin Opdal Seljetun, Gro Haarklou Mathisen, Siamak Pour Yazdankhah, Martin Malmstrøm, Christine L. Parr

Observatører: Kari Bryhni (Mattilsynet), Hilde Skår (Mattilsynet), Ingvild Riisberg (Miljødirektoratet), Lucrezia Gorine (Miljødirektoratet), Ole Berg (Helsedirektoratet, sak 2)

Forfall: Fra hovedkomiteen: Monica Sanden, Bjørnar Ytrehus

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Hovedkomiteens leder Inger-Lise Steffensen ønsket velkommen til årets første møte i hovedkomiteen. Ingen av medlemmene hadde noe å melde til spørsmål om habilitet i dagens møte.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Komiteen hadde ingen anmerkninger til møteinnkallingen. Det var en mindre endring i dagsorden, med orientering om nytt oppdrag fra Helsedirektoratet innledningsvis (før sak 3). Dagsorden ble godkjent uten merknader.

Orientering fra Helsedirektoratet om nytt oppdrag til VKM

Ole Berg fra Helsedirektoratet orienterte om nytt oppdrag til VKM i forbindelse med lansering av nye kostråd i august i år.

3. Metodikk/systematisk kunnskap

Sekretariatet innledet om saken, som er ment som kompetanseheving og inspirasjon til å fokusere på metodisk tilnærming i innhenting og gjennomgang av litteratur og annen bakgrunnsinformasjon i arbeidet i VKM.

Eva Denison, medlem av VKMs faggruppe for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk, presenterte tematikken med en VKM-rapport (om kartleggingen av forskning på effekter av konsistensmidler på fordøyelseskanalen) som eksempel. Etter presentasjonen ble det jobbet sammen i grupper på tvers av faggrupper og fagområdet, der det ble diskutert hvordan metodikken eventuelt kan brukes i arbeidet i egne faggrupper. Alle gruppene rapporterte fra diskusjonen i plenum etterpå. I plenumsdiskusjonen kom det fram at tematikken treffer aktiviteten i faggruppene i litt ulik grad (blant annet relatert til oppdragets karakter, varierende tilfang og kvalitet av litteratur og data og andre rammebetingelser). Det er imidlertid et potensiale for en større grad av systematikk i innhentning og gjennomgang av litteratur. Det ble også framhevet at åpenhet rundt innhenting og utvelgelse av litteratur er viktig.

Et mulig tema for senere et HK-møte er ekspertvurderinger og hvordan disse kan gjøres på en mer systematisk måte.

4. Nytt fra sekretariatet

Det ble orientert om følgende saker:

- EFSA-arbeidet i VKM
- Pågående evaluering av VKM
- Endring i personalet i sekretariatet
- Kontaktmøte med Miljødirektoratet 08.12.23
- Revidert samhandlingsavtale mellom Miljødirektoratet og VKM
- Kontaktmøte med Mattilsynet 24.01.24
- Kontaktmøte med Artsdatabanken 14.02.24
- VKMs høringsinnspill til NOU 2023:18 fra Genteknologiutvalget
- Faglig årsrapport

5. VKM 20 år

Det ble orientert om planer for markering av VKMs 20-årsjubileum 19. og 20. november. Hovedkomiteen hadde en idemyldring på mulige tema for et fagseminar 20. november. Sekretariatet arbeider videre innspillene og kommer tilbake til hovedkomiteen med en oppdatering på neste møte.

6. Oppfølging fra fellesmøtet mellom EFSA Scientific Committee og VKMs hovedkomité 22.11.23

Inger-Lise Steffensen gikk gjennom VKMs tilbakemeldinger til oppfølgingspunkter fra EFSA Scientific Committee, inkludert tilbakemelding på EFSA SC sitt arbeidsprogram fra høsten av.

7. Runde rundt bordet

Faggruppelederne orienterte kort om pågående og kommende oppdrag, samt andre aktuelle saker i sine respektive faggrupper.

8. Nytt fra VKMs oppdragsgivere

Ingvild Riisberg orienterte om mulige fremtidige bestillinger fra Miljødirektoratet.
Kari Bryhni orienterte om mulige fremtidige bestillinger fra Mattilsynet.

9. Datainnsamling/digitalisering

Hilde Skår orienterte om Mattilsynets fokus på og arbeid med data og digitalisering, inkludert innsamling og tilgang til data fra OK-programmene. Det foreligger mye data fra offentlige kontroller/inspeksjoner. Det er i dag rundt 70 overvåknings- og kartleggingsprogrammer (OK-programmer). Det er begrensede ressurser til datainnsamling, inkludert OK-programmer, og det må derfor være risikobasert. Fremmedstoff-programmet er i dag en pilot på digitalisering (prøvetaking og rapportering av data videre). Rapportering av data til EFSA utføres hovedsakelig av aktuelle kunnskapsinstitusjoner på vegne av Mattilsynet.

Ingvild Riisberg og Lucrezia Gorine fra Miljødirektoratet orienterte om tilgang til data i direktoratet, og ga en oversikt over ulike utredninger og anbefalinger som er utarbeidet med mål å sikre økt tilgjengeliggjøring av forsknings- og forvaltingsdata. Det pekes på behovet for blant annet etablering og videreutvikling av datainfrastruktur, internasjonal standardisering, nasjonal koordinering, prioriteringer og endringer på institusjonsnivå og et rammeverk som ivaretar behovet for langsiktighet og kvalitetssikring. For å konsolidere og styrke samarbeidet er det utarbeidet forslag til en felles miljødatapolicy for KLDs underliggende virksomheter. Gorine orienterte også om Miljødirektoratets rapportering til Det Europeiske miljøbyrået, EEA.

10. Eventuelt

Sekretariatet har foreslått nye møtedatoer for siste halvdel av 2024 (18. september og 18. november). Medlemmer som ikke har anledning til å delta på disse datoene bes gi tilbakemelding til sekretariatet snarest. Dersom det er flere som ikke har anledning vil sekretariatet vurdere nye datoforslag.

11. Evaluering av møtet

Det ble gitt tilbakemeldinger fra flere på at sak om metodikk/systematisk kunnskap ble opplevd som nyttig og inspirerende, og at arbeidsform med gruppearbeid fungerte bra.